

У ЦЕНТРЫ УВАГИ

ХТО ЭФЕКТЫЎНА ПРАЦУЕ – ТОЙ ПРЫГОЖА АДПАЧЫВАЕ

**З захаваннем традыцый
і павагай да каранёў —
кіраўнік дзяржавы разумее
ўсю важнасць гэтых каштоўнасцей**

Круглы год Прэзідэнт Беларусі Аляксандар Лукашэнка настройвае суічыннікам на тое, што расслабляцца нельга, треба старанна і самааддана працацаць, каб выжыць у сучасных напружаных умовах. Але нават у шчыльным графіку кіраўніка дзяржавы, як і тысяч беларусаў, ёсьць час, калі можна крыху адпачыць, запаволіцца, набрацца сіл і з новым імпэтам рухацца далей. Пачатак ліпеня — менавіта такі час. Краіна адсвятавала Дзень Незалежнасці, адзвінеў мнóstvam галасоў

Фота БелТА

і мелодычны купальскі фестываль у Александры. Узніяўся ў неба сцяг «Славянскага базару ў Віцебску», у чацвер увечары будзе яго афіцыйнае адкрыццё. І заўёды разам з беларусамі — Прэзідэнт. «Без культурнай спадчыны німа гісторыі, дзяржайнасці, народа», — сказаў Аляксандар Лукашэнка на фестывалі ў Александры. Маючы на ўвазе і спадчыну, што засталася нам ад продкаў, і туго спадчыну, якая ствараеца для будучых пакаленняў сёння.

СТАР. 2

ТАЛЕНТ І МАЙСТЭРСТВА – НАША МАРКА

На ўзровені прафтэхадукацыі ўступнай кампанія пачалаася з 15 чэрвеня, на ўзровені сярэдняй спецыяльнай — старте 18 ліпеня. Што выбраць?

На якія спецыяльнасці традыцыйна самы высокі попыт, з-за чаго сціраюцца гендарныя межы паміж прафесіямі і дзе маладыя людзі могуць зарабіць больш за сваіх бацькоў, нават у статусе навучэнцаў, расказаў рэктар Рэспубліканскага інстытуту прафесійнай адукацыі, кандыдат педагогічных навук Валерый ГАЛУБОУСКІ.

ЗАДАЧА — ПАДРЫХТОЎКА ЗАПАТРАБАВАНЫХ НА РЫНКУ ПРАЦЫ КАДРАЎ

— Самы час маладым людзям вызначацца з выбарам будучай прафесіі. Раскажаце, чым сёння прывабны адукацыйны трэк, прапанаваны на ўзроўні прафтэхадукацыі (ПТА) і сярэдняй спецыяльнай адукацыі (CCA)?

— Усяго ў нас калі 290 установаў, якія разлізуваюць праграмы прафесійна-тэхнічнай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі. Увогуле налічваецца больш за 67 тысяч навучэнцаў на ўзроўні ПТА па рабочых прафесіях і калі 120 тысячаў — на ўзроўні СCA. Як правіла, на сярэдняй спецыяльнім узроўні атрымліваюць кваліфікацыю «тэхнік-будаўнік», напрыклад, тэхнік, механік і яшчэ 2-3 рабочыя прафесіі. У тэхніка-будаўніка як спецыяліста сярэдняга звяза і патэнцыяльнага майстра ўчастка могуць быць кваліфікацыі «тынкоўшчык-малір», у тэхніка-механіка могуць быць «слесар механізборачных работ», «слесар-рамонтнік». Яны тым і прывабныя, што выходзяць з гэтай сістэмы, умеюць і рукамі працацаць, і калі з сярэдняй спецыяльнай адукацыяй — арганізацца работу невялікіх груп людзей, калектываў на вытворчасці ў реальных сектары.

СТАР. 5

СЕЗОН

НАРЫХТОЎКІ З УЛІКАМ ПОПЫТУ

Гарачая пара для спажыўкааперацыі

Сёлета плануеца павялічыць аб'ём нарыхтовак бульбы, а таксама садавіны і агародніны з улікам попыту мінулага года, паведаміла старшыня праўлення Беларускага рэспубліканскага саюза спажывецкіх таварыстваў Інеса КАРАТКЕВІЧ. Па «другім хлебе» паказычык ужо на 40 % большы, чым за аналогічны перыяд мінулага года. Нарыхтоўка ідзе апераджальнымі тэмпамі.

КОШТ ПЫТАННЯ

У сярэднім у год Белспожыўсаюз нарыхтоўвае не менш як 13 тысяч тон бульбы.

— У нас ёсьць уласныя сковішчы, дзе захоўваем ураджай увесе міжсезонны перыяд, — падкрэсліла старшыня праўлення. — Хачу адзначыць, што ў міжсезонне, у маі-чэрвені, бульба была ў магазінахрай спажыўтаварыства. Нават назіраліся факты перакупу, калі ў сельскіх гандлёвых аб'ектах куплялі па некалькі мяшкоў бульбы, каб перапрадаваць на рынку.

Лішкі сельгаспрадукуцыі прымае 771 стацыянарны прыёма-нарыхтоўчы пункт, 63 перасоўны. Акрамя гэтага да нарыхтовак прыцягнуты гандлёвыя аб'екты. Штогод аб'ёмы нарыхтоўкі бульбы, агародніны павялічваюцца. А вось па дзікарослай прадукцыі аб'ёмы залежаць ад умоў надвор'я і іншых фактараў.

Пладагародніна прадукцыя прымаеца па наступных цэнах за кілаграм за залежнасці ад калібра, сорту, віду: бульба — 1,8-2,8 рубля, капуста белакачанная — 1-1,5 рубля, бурак — 2,7 рубля, морква — 2,5-3,5 рубля, цыбуля — 1,5-5 рублі.

— Закупачныя цэны сфарміраваны такім чынам, каб мы ўклапіся ў рамкі гандлёвых надбавак і забяспечылі гранічную рознічную цэны ў нашых гандлёвых прадпрыемствах, — патлумачыла Інеса Караткевіч.

СТАР. 3

БУДЗЬЦЕ ПІЛЬНЫЯ!

«ПІСЬМЫ ШЧАСЦЯ», ДЫ НЕ ТЫЯ

З'явілася новая схема махлярства

Ашуканцы прыдумляюць усё новыя схемы «разводу» даверлівых грамадзян. Гэтым разам узяліся за аўтамабілістай. Як расказаў

у Міністэрстве ўнутраных спраў, у пачатку ліпеня пачасціліся выпадкі фрэйковых паведамленняў пра штрафы за парушэнні Правіл дарожнага руху. Аўтападальнікам у месенджарах Viber, Telegram і іншых прыходзяць паведамленні быццам ад Дзяржаўнай інспекцыі.

У тэкстах указаны дакладныя прозвішча, імя і імя па бацьку кіроўцы, нумар пастановы, сума штрафу і рэквізіты для пераводу на абазначаныя раҳунак.

СТАР. 7

ISSN 1990 — 763X

ХТО ЭФЕКТЫЎНА ПРАЦУЕ – ТОЙ ПРЫГОЖА АДПАЧЫВАЕ

ПАМЯЦЬ, ЯКАЯ НЕ ЗГАСАЕ

На мінульым тыдні, прысвежаным дню Незалежнасці, Прэзідэнт шмат казаў не толькі аб тым, якой цаной дасталася нам незалежнасць, але і аб тым, без чаго яе ў прынцыпе быць не можа. Традыцыі, захаванне гістарычнай спадчыны, памяць аб мінульым і вычынанье ўрочістых гісторыі. «Мір, свабода і незалежнасць – гэта наша спадчына і найвялікшыя каштоўнасці, якія трэба берагчы і аваязькова абараняць. Трэба ўмацоўваць народнае адзінства, эканоміку і абарону нашай Айчыны. Кожны дзень, кожную гадзіну. У гэтым аваязька сучасніку перад мінульым і будучым, каб жыла і кітнепала наша любімая Беларусь!» – звязніцца да землякоў беларускі лідар, выступаючы на Кургане Славы на мерапрыемстве, прымеркаваным да Дня Незалежнасці. Тоё, што галоўнае свята краіны Прэзідэнт сустракае на Кургане Славы, – вельмі значана. Як вядома, гэта месца не адзін дзясятак гадоў сімвалізуе памяць аб вельмім подзвігі продкаў, якая не згасае.

Помнік у краіне створана нямала. Аднак людзі імкніцца захаваць кожны факт, кожнае гераічнае прозівішча і дәнесці ўсё гэта да наступных пакаленняў. Сведчаннем стаў музей Славы Магілёўшчыны, які быў адкрыты кіраўніком дзяржавы адразу пасля Дня Незалежнасці. Музей, стварэнне якога ініцыявалі неабыкнёвальныя беларусы, пабудаваны на легендарным месцы – Буйніцкім полі, якое, як і Курган Славы, не адзін дзясятак гадоў захоўвае памяць аб трыумфе салдатскай мужнасці, як пісаў Кантанін Сіманін. Але новому пакаленню патрэбны новыя формы. Таму сутнасць у новага музея так ж (у нашай краіне не можа быць ніякіх варыятыўнасці, калі размова ідзе пра гістарычную прауды), а формы новыя – інтарактыўныя, з прымяненнем сучасных тэхналогій. Як заўважыў Прэзідэнт, у залах музея ажыве і гаварыць галасамі герояў тысцячагодавой гісторыі краю. А гісторыя ў Магілёўшчыне сапраўды надзвычай насычаная, і самая гераічнае яе старонка, канешне, – Вялікая Айчынная вайна, дзе быў зроблены адзін з першых вілікіх крокоў да знішчэння фашыстычнай навалы.

Вадзім ГІГІН, член Пастаянай камісіі па правах чалавека, нацыянальных адносінах і сродках масавай інфарматорнай Палаты прадстаўнікоў,

нагадаў, што Магілёўская абарона 1941 года стала першай такога рода аперэрацыяй у гады Вялікай Айчыннай вайны і адной з першых за ўсю Другую сусветную.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

ную вайну. «Проста дзіўна і трохі крыўдна, што ў савецкі час гораду не прысвоілі геройскае званне, якое ён па праве заслужыў. Затое ў 1980 годзе Магілёў узнагародзілі орднам Айчыннай вайны I ступені. Менавіта пад яго стылізаваны новы музей Славы Магілёўшчыны. А ўжо ў нашы дні Указам Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 29 чэрвеня 2009 года Магілёў быў узнагароджаны вымпелам «За мужнасць і стойкасць у гады Вялікай Айчыннай вайны», – дадаў парламентарый.

Размаўляючы з жыхарамі Магілёва на адкрыты музея, Аляксандар Лукашэнка заяўві, што ні ўкім разе нельга губляць гэту гісторыю, традыцыі, прынцыпы. Найперш каб не прайграць вайну за разумы наших людзей.

АДЛЮСТРАВАННЕ КУЛЬТУРНай СПАДЧЫНЫ

Найлепшы ўзор захавання сваіх традыцій і павагі да мінулага – традыцыйнае свята «Купалле» ў Аляксандры. Яно відомае таксама пад назівай «Аляксандрыя збірае сяброў», што сапраўды так: сёлета фестываль наведаў больш за 115 тысяч чалавек. Кіраўнік дзяржа-

Фото БелТА

вы не раз прызнаваўся, што ў гэтым месцы, на гэтым свяце ён адпачывае душой. Шматлікія гості фестывалю могуць лёгка падліпсаць пад гэтымі словам. Свята ў Аляксандры ўласцівіе, што ўзімку, культуру, традыцыі. А эта, як заўважыў Прэзідэнт, асноўна асноў, наша душа, без гэтага няма гісторыі, няма дзяржаўнасці, няма народа. Аляксандар Лукашэнка расказаў і пра новы сімвал фестывалю – адноўленую паромную пераправу церас Днепр, якую аўядноўвала Аршанская і Шкловская ракены. Кіраўнік дзяржавы паглядзеў глыбей і заўважыў, што такія пераправы аўядноўваюць людзей і эпохі.

дае незабытую ўражанні і прымушае ганарыца сваіх краіні і яе багатай спадчынай», – падкрэслілі сенатар.

Губернатар Бранскай вобласці Аляксандар БАГАМАЗ прызнаўся журналістам, што кожны год імкнецца наведаць свята ў Аляксандры: вельмі падабаецца атмасфера гэтага фестывалю і разам з тым – яго магчымасці. «Мы аблеркаў ў тым тыпу эканамічнай супрацоўніцтва паміж нашымі разгэднамі. Пагаварылі пра тия практыкі, якія ў нас сёння працуць. Гэта сумесныя вытворчасці па выпуску камбайні. Развіццё ёсць і ў іншых сферах, як у эканаміч-

насці. Свята з Аляксандры плаўна пе-раздзяляе ў Віцебску. Лакацыі розныя, але ѿ сутнасці адніне – наязд на асабістым патранажам Аляксандра Лукашэнкі. Дзякуючы менавіта яго асабістаму ўдзелу фестываль атрымаў пастаянную пратыску ў Віцебску, што надало яму той самы непаўторны стыль і каларыт.

А «Купалле» ў Аляксандры сапраўды аўядноўвае народы, заўважыў **Аляксандар ГАРОШ-КІН, член Пастаянай камісіі па міжнародных спраўах і нацыянальнай біспіцы Савета Рэспублікі**. «Рэспубліканскія свята «Купалле» ўжо дадаўшы візіт Беларусі, падзеі, якую з нецярпеннем чакаюць не толькі жыхары краіны, але і гості з-за мяжы. Гэты фестываль, што праходзіць на малай радзіме Прэзідэнта, заслужана заваяваў любіць і прынанне, што адлюстраваннем багатай культурнай спадчыны, самабытнай народнай культуры, гасцінай душы і таленту майстру дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва Магілёўшчыны. Свята ў Аляксандры – гэта не толькі беларускія святы, але і пляцоўка для міжнароднага культурнага агенбам. Сёлета ў фестывалі прынялі ўдзел 29 рэгіёніаў Расіі, што сведчыць аб моцных культурных связях паміж нашымі краінамі. Характэрна, што Башкартстан, Сахалін і Амурская вобласць упершыню прыхалі на свята, што сведчыць аб росце папулярнасці фестывалю і яго прывабнасці для разгэднёў, якія імкніцца представіць сваю культуру і наладзіць новыя канкты. Фестываль – падзея, якая пакі-

най, так і ў гуманітарнай, таксама развіваем

навукі і спорту. Жыццё ідзе, і мы з аптымізмам

глядзім у будучынію», – падкрэсліў ён. Сапраў-

ды, насы людзі ўмёюць і адпачываць, і праца-

ваць – з усім спраўляцца.

**СВЯТА ТРАДЫЦЫЙНЫХ
КАШТОЎНАСЦЯЎ**

Самы красамоўны прыклад народнай, нават святочнай дыпламатіі – Міжнародны фестываль мастацтва «Славянскі базар» у Віцебску. Яго знакамітасць на ўесь свет пазыўна ўжо несімвалічнай. «Эты фестываль, што аўядноўвае людзей розных пакаленняў, рэлігіі і культуры – сапраўдныя знаўчай мастацтва з самымі рознымі захапленнямі: ад авангарда да класікі. Паважаць працу. Хлеб надзённы і духоўны. А яшчэ разуменне – ад чужога не насыціцца. Вось дзе павінны славяне дамаўляцца аб міры. Не ўдалікам Стамбуле, а тут, на берагах Дняпра. Пасля вялікіх сімвалічных асабістаму аўтарысту – той веялокамы арыенціру, напамін аб сяброўству.

Аляксандрыя – гэта напамін пра адвечныя каштоўнасці. Паважаць працу. Хлеб надзённы і духоўны. А яшчэ разуменне – ад чужога не насыціцца. Вось дзе павінны славяне дамаўляцца аб міры. Не ўдалікам Стамбуле, а тут, на берагах Дняпра. Пасля вялікіх сімвалічных асабістаму аўтарысту – той веялокамы арыенціру, напамін аб сяброўству.

«Аляксандрыя» не праста грандызная свята. Гэта маяк паміні. Магі верніці роду, сім'і, бацькаўшчыне. Нельга аддаляцца ад прыроды і роднай зямлі. Нікія палітыкі. Накшталт азірэйскіх «зялёных», таксічных грыпісаў і іншых НКА. Треба проста памятаць пра Купалу і беларускай Аляксандры. Гэта філософія жыцця на сваёй зямлі. Пагадзіцеся, вельмі ж сімвалічна. Сімвалічна пасля ўзяўшы аўтарысту – ад чужога не насыціцца. Вось дзе павінны славяне дамаўляцца аб міры. Не ўдаліком Стамбуле, а тут, на берагах Дняпра. Пасля вялікіх сімвалічных асабістаму аўтарысту – той веялокамы арыенціру, напамін аб сяброўству.

Выпадкова, але так важна, што свята з Аляксандры плаўна пе-раздзяляе ў Віцебску. Лакацыі розныя, але ѿ сутнасці адніне – наязд на асабістым патранажам Аляксандра Лукашэнкі. Дзякуючы менавіта яго асабістаму ўдзелу фестываль атрымаў пастаянную пратыску ў Віцебску, што безумоўна, таксама важны. Гэта фестываль славянскіх культур, дзе праціўленне не толькі песня, але і іншыя віды мастацтва – тэатральная творчасць, харэографія, рукадзелле, рамёствы, музей пад дэкрывітымі небамі, дзіцячыя выступленні – уся духоўная спадчына народу.

* * *

Нягледзячы на вельмі шырэйныя графікі, кіраўнік дзяржавы заўсёды наведае святы ў Аляксандры і Віцебску. І гэта таксама вельмі краналальная і вельмі важная традыцыя. А без традыцій немагчыма развіваць эканоміку, мадэрнізація абараназдольнасці, удасканальванне сацыяльнай сферы. Ды і ці траба, бо хто мы без традыцій?

Валерый СЦЯЦКО.

мі адуваче кожны каменячык на сцежкі да дзедавай кропінцы, той ніколі не здрадзіц сабе, сваім ідзілам і сваім Радзімі. Наш Прэзідэнт не здрадзіц. Наша памяць не ўзыходзіці да падзяду, а падзяду – ён зажыў імкненца на малую радзіму.

«Аляксандрыя» не праста грандызная свята. Гэта маяк паміні. Магі верніці роду, сім'і, бацькаўшчыне. Нельга аддаляцца ад прыроды і роднай зямлі. Нікія палітыкі. Накшталт азірэйскіх «зялёных», таксічных грыпісаў і іншых НКА. Треба проста памятаць пра Купалу і беларускай Аляксандры. Гэта філософія жыцця на сваёй зямлі. Пагадзіцеся, вельмі ж сімвалічна. Сімвалічна пасля ўзяўшы аўтарысту – ад чужога не насыціцца. Вось дзе павінны славяне дамаўляцца аб міри. Не ўдаліком Стамбуле, а тут, на берагах Дняпра. Пасля вялікіх сімвалічных асабістаму аўтарысту – той веялокамы ариенціру, напамін аб сяброўству.

Не тое што тыя замежныя «настайнікі святы», якія паблітываюць берагі. Не біца з курсу нам дапамагаюць агні купальскіх вогнішчаў Аляксандры. Як можа быць у чалавека іншак, калі ў яго сірэй жыве агонь любові і памяці аб родным доме. Ці не гэта – тая самая папараць-кветка? Мы яе знайшли. Яна квітне на родных абшарах. Мы можна трymае ў руках, бо спрабујуць жа вырваць сілы зла. І гэта ўжо зусім не легенда. Але канец цёмных сіл прадвызначыўся. Іх час – да з'яўлення сонца прайдзе на ўсходзе. А світанне – гэта зажыўшы прыожога і сімвалічна. Сонца купаеца, грае ў водах величнага Дняпра. Вось яна, глыбокая плынь роднічных сэнсаў бацькоўскага берага.

Яўген ПУСТАВОЙ.

АКТУАЛЬНА

РУХ У ПРАВІЛЬНЫМ НАПРАМКУ

Урад унёс важныя змены ў наўмытую-прававую базу ў сферы ўвозу і эксплуатацыі транспартных сродкаў на тэрыторыі краіны

Адпаведную пастанову падпісаў Прэм'єр-міністр Аляксандар ТУРЧЫН, паведамілі ў прэс-службe Саўміна.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

край на працы календарнага года пэўную колькасць колавых транспортных сродкаў аднаго тыпу без неабходнасці атрымання адпаведнага разрешэння.

Губернатар Бранскай вобласці Аляксандар БАГАМАЗ прызнаўся журналістам, што кожны год імкнецца наведаць свята ў Аляксандры: вельмі падабаецца атмасфера гэтага фестывалю і разам з тым – яго магчымасці. «Мы аблеркаў ў тым тыпу эканамічнай супрацоўніцтва паміж нашымі разгэднамі. Пагаварылі пра тия практыкі, якія ў нас сёння працуць. Гэта сумесныя вытворчасці па выпуску камбайні. Развіццё ёсць і ў іншых сферах, як у эканаміч-

насці. Свята з Аляксандры плаўна пе-раздзяляе ў

НАРЫХТОЎКІ З УЛІКАМ ПОПЫТУ

(Заканчэнне. Пачатаак на 1-й стар.)

АДПАВЯДАЦЬ ЗАПЫТАМ СПАЖЫЎЦОЎ

Магазіны спажыўкааперацыі працуяць пераважна ў сельскай мясцовасці, у 23 тысячах населеных пунктах Беларусі. Рознічны гандаль ажыццяўляеца як праз 4 тысячи стацыянарных гандлёвых аб'ектаў, так і праз аўтакрамы. Апошніх сёдзіц на вёсках Беларусі амаль паўтысячы, за год яны перадаўляюць каля 14 мільёнаў кіламетраў. Аднак працуе Белкаспаці ў сферы грамадскага харчавання, прамысловасці, нарыхтоўкі. У сістэме каля 300 вытворчых цэху і ўчасткаў, якія вырабляюць харчовую і нехарчовую прадукцыю. Гэта хлебазаводы, мясаперапрацоўчыя, кандытарскія цэхі.

— Мы павінны павышаць прэстыжнасць сістэмы. Ідея работы на мадэрнізацыі, адкрываюча новыя аб'екты гандлю і грамадскага харчавання. Стараемся адпавядзець запытам спажыўцоў, — звойшыла інесь Каракевіч.

Аўтакрамы спажыўкааперацыі аблугуюць 13 800 населеных пунктаў, прычым амаль 6 тысяч — з насельніцтвам да 10 чалавек.

— Мы выконваем задачы, якія стаўбіць кіраўнік дзяржавы: незалежна ад таго, сколькі ўёццы жыве чалавек, мы павінны даехаць і даязджаць да кожнага, наглядзячы на надвор'е і іншыя ўмовы. Аўтакрамы аснашчаны спадарожнікамі навігаций, што даволяе адсочаць маршрут іх руху. Працуе контакт-цэнтр, і жыхары могуць замаўляць любыя від тавару гаспадарчай ці будаўнічай групы, складаную бытавую тэхніку, якія дастаўляюцца па месцы прызначэння, — падкрэсліла інесь Каракевіч. — Больш за тое, дзеяльнічала падпісане з МАРГ пагадненне аб зінжых уразливым катэгорыям грамадзян. Увогуле, пятую частку тых зніжак сярод гандлёвых арганізацый дае якраз Белкаспаці.

«КУПАВЫ» І «МАНДАРЫНЫ»

Белкаспаці абраўшыя і парк аўтакрамаў. У адпаведнасці з Указам «Аб падтрымцы арганізацій спажыўкааперацыі» ад 5 жніўня 2024 года на працы трах гадоў арганізацыя атрымае 240 новых аўтамагазінай, якія адувайдзяць усім тэхнічным, тэхнолагічным і сафтыным патрабаванням. Аўтакрама мадзлай, якія добра зарэкамендавалі сябе, спецыялісты таксама вывучылі навінкі, прадстаўленыя на «Белагра». На пэўных маршрутах могуць замаўляць любыя від тавару гаспадарчай ці будаўнічай групы, складаную бытавую тэхніку, якія дастаўляюцца па месцы прызначэння, — падкрэсліла інесь Каракевіч.

Аўтакрамы спажыўкааперацыі аблугуюць 13 800 населеных пунктаў, прычым амаль 6 тысяч — з насельніцтвам да 10 чалавек.

— Мы выконваем задачы, якія стаўбіць кіраўнік дзяржавы: незалежна ад таго, сколькі ўёццы жыве чалавек, мы павінны даехаць і даязджаць да кожнага, наглядзячы на надвор'е і іншыя ўмовы. Аўтакрамы аснашчаны спадарожнікамі навігаций, што даволяе адсочаць маршрут іх руху. Працуе контакт-цэнтр, і жыхары могуць замаўляць любыя від тавару гаспадарчай ці будаўнічай групы, складаную бытавую тэхніку, якія дастаўляюцца па месцы прызначэння, — падкрэсліла інесь Каракевіч. — Больш за тое, дзеяльнічала падпісане з МАРГ пагадненне аб зінжых уразливым катэгорыям грамадзян. Увогуле, пятую частку тых зніжак сярод гандлёвых арганізацый дае якраз Белкаспаці.

Алена КРАВЕЦ.

ПЯЦІГОДКА ЯКАСЦІ

СВЯТЛО ПЕРСПЕКТЫВЫ

Як «Адзін раён — адзін праект» дапамагае ў вытворчасці інавацыйнай прадукцыі

Мінүлы год для ААТ «ЭНЭФ», што ў Маладзечне, вызначыўся асаблівым дасягненнем — быў адкрыты новы цэх з сучасным аbstаляваннем у рамках праграмы «Адзін раён — адзін праект», якую ініцыяваў кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка. Прадпрыемства спецыялізуецца на выпуску святлодыёдных свяцільнікаў, а таксама рэцыркулятараў паветра, якія калісьці асаблівым попытам у перыяд пандэміі, і прыбораў для ўльтрафіялетавага абеззаражвання вады. Дарэчы, іх чыгер выкарыстоўваюць у артэзянскім водазабесплечнікі сталіцы. Сярод іншых кірункаў — асвятленне ў транспарце. Больш падрабязна з этапамі іх вытворчасці і контролем за якасцю вырашылі азанаёміца карэспандэнты «Звязды».

1,3 ТЫСЯЧЫ МЕТРАЎ КВАДРАТНЫХ

Гэтую плошчу займае той самы новы цэх, у якім па чарзе на дзве змены працуе 27 чалавек — чатыры брыгады. Як расказала дырэктар прадпрыемства Наталія ГАЛОТА, новая пляцоўка была асвоена на ўласнай сродкі на агульную суму калі 4,5 мільёнаў рублёў: «У 2020 годзе стала зразумела, што неабходна павялічыць плошчу вытворчасці, паколькі прадпрыемства па-

ступова развіваецца. Зварнулася да Аляксандра Турчына (тады ён займаў пасаду старшыні Мінскага аблвыканкама). — «ЗВ»» з просьбай дапамагчы ў набыцці пляцоўкі, размешчанай побач з асноўным корпусам. Дзякуючы яго падтрымцы, удаўноя рэалізаваць задуманое».

Цікава, што з 2022 года «ЭНЭФ» таксама з'яўляецца часткай Нацыянальнага тэхнапарка — прадпрыемства пастаянна ўдасканалівае прадукцыю, робіць акцэнт на інавацыі. Тут вырабляюцца, на прыклад, святлодыёдны модулі для велікагрузнай тэхнікі. «Дзякуючы гэтаму мы атрымалі льготы, а на сказонаменныя сродкі ўдалося набыць найноўшае аbstаляванне», — паведаміла дырэктар.

Кірункаў дзеянасці ў прадпрыемства сапраўдны: выраб асвятляльнага аbstалявання для аўтобусаў і трапейбусаў, электробусаў, для рухомых саставаў электрацягнікоў і цягнікоў метрапалітэна. Новыя саставы метро, якія прыбылі з Мышычашчай, таксама аснашчаны асвятляльным аbstаляваннем прадпрыемства.

Асаблівасць прадукцыі, што выпускаецца, — імпартазамінэнне. Вырабы не саступаюць па якасці вядомым сусветным брэндам. Гэта цэнзік пакупнікі і ў Беларусі, і ў Расіі, і ў іншых краінах.

НОВАЕ ПАКАЛЕННЕ

ПАЗНАЁМІЦА З КУЛЬТУРАЙ, ТРАДЫЦЫЯМІ І ЯШЧЭ БОЛЬШ ПАСЯБРАВАЦЬ

Чым быў адметны Дзень Беларусі падчас форуму «Дзеци Садружнасці»

У рамках Міжнароднага культурна-адукацыйнага форуму «Дзеци Садружнасці» ў сераду прышоў Дзень Беларусі. Удзельнікі праграмы, а гэта амаль сотня школьнікаў, чакала змаймальная падарожжа і своеасаблівая презентацыя нашай краіны.

Пачалася яна ў экспкурсійна-турыстычным комплексе «Аптелькарскі сад». Тут прадстаўлена больш за 200 відаў разнастайных раслін, нават тыя, што занесены ў Чырвоную кнігу Беларусі. Удзельнікі форуму ўзбрачылі дрэва, лісцем якога сілковаліся яшчэ дынаізайры. У праграме экспкурсіі і розныя старабеларускія абраады. Сярод іх — рытуал выгнання злых духаў з дапамогай галінкі пальни.

А яшчэ удзельнікі форуму пабывалі на змаймальнай экспкурсіі ў Нацыянальнім парку «Нарачанскі», загадалі самыя запаветныя хадані на беразе возера Нарач, наведалі этнакультурны турыстычны комплекс «Наносы», дзе ім расказали пра жыццё і побыт беларусаў мінулага стагоддзя. Маладыя людзі спявалі народныя песні, вучыліся танцам.

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие

«Минский областной центр инвестиций и приватизации»

(организатор аукциона)

по поручению ОАО «Березинский льнозавод» проводит открытый аукцион по продаже недвижимого имущества в составе:

Лот № 1: административно-бытовы корпус общей площадью 1630,5 кв. м., инв. № 611/C-32540, расположенный на земельном участке площадью 0,2716 га с кадастровым номером 62045010000035599 по адресу: Минская область, г. Березино, ул. Победы, 60.

Начальная цена с НДС (20 %) — 176 633,73 бел. руб.

Задаток 10 % от начальной цены — 17 663,00 бел. руб.

Лот № 2: здание котельной общей площадью 947,2 кв. м., инв. № 611/C-32655, икастроброн, общей площадью 151,8 кв. м., инв. № 611/C-32801, расположенные на земельном участке площадью 0,4438 га с кадастровым номером 620450100001003597 по адресу: Минская область, г. Березино, ул. Победы, 60.

Начальная цена с НДС (20 %) — 117 784,80 бел. руб.

Задаток 10 % от начальной цены — 11 788,00 бел. руб.

Стоимость лотов № 1-5 снижена на 55 %.

Лот № 6: изолированное помещение (производственное помещение) общей площадью 3297,6 кв. м., инв. № 611/D-14597, расположенные по адресу: Минская область, г. Березино, ул. Победы, 60/1-2.

Начальная цена с НДС (20 %) — 328 800,00 бел. руб.

Задаток 10 % от начальной цены — 32 800,00 бел. руб.

Лот № 7: изолированное помещение (производственное помещение) общей площадью 102,9 кв. м., инв. № 611/D-14598, расположенные по адресу: Минская область, г. Березино, ул. Победы, 60/1-2.

Начальная цена с НДС (20 %) — 18 960,00 бел. руб.

Задаток 10 % от начальной цены — 1 896,00 бел. руб.

Лот № 8: склад с инв. № 611/C-40041 общей площадью 136,6 кв. м, расположенный по адресу: Минская область, г. Березино, ул. Победы, 60/1.

Начальная цена с НДС (20 %) — 13 716,00 бел. руб.

Задаток 10 % от начальной цены — 1 371,00 бел. руб.

Стоимость снижена на 10 %.

Лоты № 5, 8 расположены на земельном участке с кадастровым номером 620450100001002709 (право постостоянного пользования) плошадью 10,3145 га, для обслуживания будет выделена доля в праве на указаный земельный участок.

Задатки перечисляются на р/с BY55BPSB30121082600169330000 в ОАО «Березинский льнозавод», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК 200002000, код платежа — 40901, код категории платежа ОТГН, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десеты) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Предмет извещения по лотам № 1-7 опубликован в газете «Белорусская Нива» («Сельская газета») 07.09.2017, 17.12.2017, 23.04.2019, 19.12.2018, 10.03.2019, 05.09.2019, 17.12.2019, 03.04.2020, 12.08.2020, 02.12.2020, 17.07.2021, 07.12.2021, 23.03.2022, 14.04.2022, 10.01.2023, 23.09.2023, 28.12.2023, 19.03.2024 13.06.2024, по лоту № 8 — в газете «Звязда» 03.09.2023, 28.12.2023, 19.03.2024, 13.06.2024, 15.10.2024.

Торги проводятся в соответствии с Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16 (с изменениями и дополнениями).

Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (покупатель).

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торах оговарен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rtby.bw.

Аукцион состоится 22.07.2025 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 18.07.2025 до 17.00 по указанному адресу в каб. 320.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, (8029) 136-31-11; тел. для осмотра (8033) 669 41 74.

· ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ · ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Срок оплаты предмета электронных торгов: 5 (пять

КЛОПАТ ПЛЮС ВОПЫТ

У Свіслецкай ЦРБ усе рамонтныя работы праведзены
гаспадарчым спосабам, без прыцягнення іншых падрадчыкаў

Усе супрацоўнікі,
якія выконвалі рамонт,
знаходзяцца ў штаце бальніцы
і займаюцца аблугойўваннем
бальніку і збудаванням.
Пра гэта журналисти «Звязды»
рассказала загадчыца
гаспадаркі ўстановы
Таццяна КУРБАТ.

БЕСПЕРАПЫНАЕ АБНАЎЛЕННЕ

— Цалкам абнавілі кініка-дяягнастичную лабараторыю. На нее рамонт быў выдатаваны звыш 40 000 беларускіх рублёў, з якіх бальніца ўнесла крху больш за 1000, усё астатнія выплутчы рабынкам, — паведаміла Таццяна Курбат. — Абнавілі палаты ў аддзяленнях на 4 і 5 паверхах. Адзінае, што рабілі не самі, — гэта падпагавае пакрышцё. У рамонце палатных аддзяленняў таксама вельмі дапамагло кіраўніцтва раёнам, было выдаткована амаль 70 000 рублёў, і ўсё гэта з бюджету. Па адкукаціі я будаўнік, добра ва ўсім разбіраюся, выдаты ведаю бальніцу, бо працу тут з 1996 года, так што ўсе закупкі пра-

водзіла самастойна, разлічвала каштарыс.

Абнавіўся і рэнтген-кабінет. Зрабілі рамонт і закупілі новае сучаснае аблугойўванне. Зусім хутка тут змогуць прымаць пацэнты. Праведзены багучыя рамонты і добраўпарадкаванне тэрторыі структурных падраздзяленняў цэнтральнай раённай бальніцы, амбулаторны і фельчарска-акушэрскіх пунктаў, хірургічнага і тэрапеўтычнага аддзяленняў бальніцы. Штогод абнавляецца аўтамабільны парк установы.

Галоўны ўрач бальніцы Ілья Турко зазначае: у Свіслецкім раёне ўмацаванне здароўя насыніцтва ў яўлецца прыятным. Даступнасць медыцынскай дапамогі забяспечвае ўсю установу. Стациянарная дапамога аказваецца цэнтральнай раённай бальніцай на 126 ложках, дзе штогод лячэнне праходзіць больш за трэћу з паловай тысічы пацэнтаў у чатырох спецыялізаваных аддзяленнях, у тым ліку на 20 ложках сястрынскага дэпартамента.

У структуры амбулаторна-паліклінічнай дапамогі — паліклініка на 250 наведвальнія, 5 амбулаторныя, якія працуюць па агульннарачебным прынцыпе, 11 фельчарска-акушэрскіх пунктаў. Магутнасць амбулаторна-паліклінічнай сеткі раёна перавышае сярэднеблансную.

СЛЁЗЫ ШЧАСЦЯ

Медыцынскую дапамогу насыніцтву раёна аказвае 61 урач.

Малады спецыяліст, урач-нарколог Марыя Ляцко призналася, што з ранняга дзяцінства марыла быць лекарам:

— Мне зайдёды падабалася дапамога людзям, я захапленнем назірала за медыцынскімі работнікамі. Прайшла вялікі шлях. Першапачаткова хацела быць медсестрой, паступіла ў каледж. Тады яшчэ не думала паступаць у Гродзенскі медуніверсітэт, але пазней рашылася і паступіла...

Так атрымалася, што ўспаміны на кацікіх хвайлі, дэйгуніна расцунілася. Сказала, што вельмі шчасливая: ўсё атрымалася, як яна марыла.

— У мяне Ѽётка лекар-психатэрэпіст. Памятаю, як яна вчылася, сядзіла кружком над падручнікамі. На канікулах у бабулі я зайдёды за ёй назірала. У яе быў напроста шлях да ўніверсітета і ў прафесію, але ў выніку ўсё склалася ўдала. Гледзячы на яе, і я выбрала свой шлях. Размеркаванне атрымала ў Свіслецкай ЦРБ. Мяне ніколік не засмуціла, што падчу да адпрацоўку ў раён. Лекар — ён усюды лекар. Калектыв вельмі цёлла супстрэй, зайдёды магу знайсці падтрымку і апору, параду. Вядома, праца няпростая, пацэнты бываюць

розныя, але яны ўсе мае, — падзялялася Марыя.

СУЧАСНЫ ПАДЫХОД

Галоўны ўрач звяртае ўвагу, што ў бальніцы ўдасканалаўцаўца арганізацыйнай тэхналогіі. Ужываюцца агульнакамандны метод працы лекараў агульнай практикі, элементы «клатпатлівай паліклінікі», адпрацоўваецца маршрутызация пацэнтаў ад інтэнсіўнай тэрапіі да поўнай разбліпітациі. Праводзіцца інформатызацыя галін: укаранёны электронная амбулаторная карта і электронная гісторыя хваробы пацэнта. У практичнай работе шырокая выкарыстоўваецца тэлекансультаванне.

— Выконаўца дзяржаўныя сацыяльныя стандарты і юбёмы па відах медыцынскай дапамогі, які аказваецца

ца насыніцтву за кошт бюджету, шырокая выкарыстоўваюча сацыянаразмешчальны тэхналогіі. Па інтэграванай сістэме апнікі працы — мадэлі апнікі дзеянасці — сістэма аховы здароўя раёна ў 2024 годзе дасягнула найлепшага выніку сярод раёнаў вобласці, — паведаміў Ілья Турко.

Акрамя таго, па выніках штогодавага абласнога конкурсу якасці і культуры медыцынскага аблугойўвання насыніцтва па выніках дзеянасці ў 2024 годзе сярод урачабных амбулаторый вобласці Навадворская амбулатория установы аховы здароўя «Свіслецкая цэнтральная раённая бальніца» заняла першае месца. Калектыв працягне і надалей рабіць ўсё, каб насыніцтва ў раёне было здаровым!

Вераніка КАЗЛОЎСКАЯ,
фота аўтара.
г. Свіслач.

ДОБРАЯ НАВІНА

БОЛЬШ МАГЧЫМАСЦЯ ДЛЯ АЗДАРАЎЛЕННЯ

У Пінскім раёне ў дзіцячым рэабілітацыйна-аздараўленчым цэнтры «Світанак» да канца 2025 года плануюць завяршыць будаўніцтва спальнага корпуса на 150 месцаў.

У «Світанку» праходзяць лячэнне і аздараўленне дзеці і падлелкі, якія пражываюць на тэрыторыях, пасярэднічаных у выніку аварыі на Чарнобыльскай АЭС. Цэнтр пачаў працаўаць у хіні 1996 года. Ён прымае дзяцей цэлы год, у змену — 330 чалавек. Улетку дадаткова функцыянуе аздараўленчы лагер на 120 месцаў за змену. «За год мы прымае больш як 5 тысяч дзяцей з Беларусі і Расіі. У цэнтры стварыны ўсёўмовы не толькі для лячэння і аздараўлення, але і для арганізацыі навучальна-выхаваўчага працэзу, сацыяльна-психалагічнай рэабілітацыі і вольнага часу дзяцей», — цытуе БелТА дырэктара цэнтра Валерія МІЛЕНЧУКА.

У сувязі з вілакі запатрабаванасцю аздараўленчых паслуг на тэрыторыі ўстаноўы ў канцы 2023 года пачалі будаўніцтва спальнага корпуса на 150 месцаў. Работы вядуцца па дзяржаўнай праграме перадолення наступстваў катастроfy на Чарнобыльскай АЭС. Новы будынак нагадвае трыпіснік. На яго першым паверсе размешчыца жылыя блокі, буфет, медыцынскія кабінеты, бытавыя і службовыя памяшканні. Другі і трэці паверхі зоймуть жылыя блокі, пакоі дзённага знаходжання і апнічынку, хол-рэкрэацыя. Асаблівія увага ўделена стварэнню безбар'ернага асяроддзя для фізічнага слабасці людзей.

«Жылыя блокі прадугледжаны рознай канфігурацыяй, што дае магчымасць больш гнучкага размяшчэння адпачывальнікаў: дзяцей, падлелкі, сем'і з дзецімі, фізічнай аслабленасцю, а ў тым ліку інвалідаў-даукаўчынкі з супрадаўжальникамі», — раслумчавы дырэктар цэнтра «Світанак». Спецялісты праінструктаваць аздараўленчыя установы, а ўсёўмовы не толькі для лячэння і аздараўлення, але і для арганізацыі навучальна-выхаваўчага працэзу, сацыяльна-психалагічнай рэабілітацыі і вольнага часу дзяцей.

«Жылыя блокі прадугледжаны рознай канфігурацыяй, што дае магчымасць больш гнучкага размяшчэння адпачывальнікаў: дзяцей, падлелкі, сем'і з дзецімі, фізічнай аслабленасцю, а ў тым ліку інвалідаў-даукаўчынкі з супрадаўжальникамі», — раслумчавы дырэктар цэнтра «Світанак». Спецялісты праінструктаваць аздараўленчыя установы, а ўсёўмовы не толькі для лячэння і аздараўлення, але і для арганізацыі навучальна-выхаваўчага працэзу, сацыяльна-психалагічнай рэабілітацыі і вольнага часу дзяцей.

«Жылыя блокі прадугледжаны рознай канфігурацыяй, што дае магчымасць больш гнучкага размяшчэння адпачывальнікаў: дзяцей, падлелкі, сем'і з дзецімі, фізічнай аслабленасцю, а ў тым ліку інвалідаў-даукаўчынкі з супрадаўжальникамі», — раслумчавы дырэктар цэнтра «Світанак». Спецялісты праінструктаваць аздараўленчыя установы, а ўсёўмовы не толькі для лячэння і аздараўлення, але і для арганізацыі навучальна-выхаваўчага працэзу, сацыяльна-психалагічнай рэабілітацыі і вольнага часу дзяцей.

«Жылыя блокі прадугледжаны рознай канфігурацыяй, што дае магчымасць больш гнучкага размяшчэння адпачывальнікаў: дзяцей, падлелкі, сем'і з дзецімі, фізічнай аслабленасцю, а ў тым ліку інвалідаў-даукаўчынкі з супрадаўжальникамі», — раслумчавы дырэктар цэнтра «Світанак». Спецялісты праінструктаваць аздараўленчыя установы, а ўсёўмовы не толькі для лячэння і аздараўлення, але і для арганізацыі навучальна-выхаваўчага працэзу, сацыяльна-психалагічнай рэабілітацыі і вольнага часу дзяцей.

«Жылыя блокі прадугледжаны рознай канфігурацыяй, што дае магчымасць больш гнучкага размяшчэння адпачывальнікаў: дзяцей, падлелкі, сем'і з дзецімі, фізічнай аслабленасцю, а ў тым ліку інвалідаў-даукаўчынкі з супрадаўжальникамі», — раслумчавы дырэктар цэнтра «Світанак». Спецялісты праінструктаваць аздараўленчыя установы, а ўсёўмовы не толькі для лячэння і аздараўлення, але і для арганізацыі навучальна-выхаваўчага працэзу, сацыяльна-психалагічнай рэабілітацыі і вольнага часу дзяцей.

«Жылыя блокі прадугледжаны рознай канфігурацыяй, што дае магчымасць больш гнучкага размяшчэння адпачывальнікаў: дзяцей, падлелкі, сем'і з дзецімі, фізічнай аслабленасцю, а ў тым ліку інвалідаў-даукаўчынкі з супрадаўжальникамі», — раслумчавы дырэктар цэнтра «Світанак». Спецялісты праінструктаваць аздараўленчыя установы, а ўсёўмовы не толькі для лячэння і аздараўлення, але і для арганізацыі навучальна-выхаваўчага працэзу, сацыяльна-психалагічнай рэабілітацыі і вольнага часу дзяцей.

«Жылыя блокі прадугледжаны рознай канфігурацыяй, што дае магчымасць больш гнучкага размяшчэння адпачывальнікаў: дзяцей, падлелкі, сем'і з дзецімі, фізічнай аслабленасцю, а ў тым ліку інвалідаў-даукаўчынкі з супрадаўжальникамі», — раслумчавы дырэктар цэнтра «Світанак». Спецялісты праінструктаваць аздараўленчыя установы, а ўсёўмовы не толькі для лячэння і аздараўлення, але і для арганізацыі навучальна-выхаваўчага працэзу, сацыяльна-психалагічнай рэабілітацыі і вольнага часу дзяцей.

«Жылыя блокі прадугледжаны рознай канфігурацыяй, што дае магчымасць больш гнучкага размяшчэння адпачывальнікаў: дзяцей, падлелкі, сем'і з дзецімі, фізічнай аслабленасцю, а ў тым ліку інвалідаў-даукаўчынкі з супрадаўжальникамі», — раслумчавы дырэктар цэнтра «Світанак». Спецялісты праінструктаваць аздараўленчыя установы, а ўсёўмовы не толькі для лячэння і аздараўлення, але і для арганізацыі навучальна-выхаваўчага працэзу, сацыяльна-психалагічнай рэабілітацыі і вольнага часу дзяцей.

«Жылыя блокі прадугледжаны рознай канфігурацыяй, што дае магчымасць больш гнучкага размяшчэння адпачывальнікаў: дзяцей, падлелкі, сем'і з дзецімі, фізічнай аслабленасцю, а ў тым ліку інвалідаў-даукаўчынкі з супрадаўжальникамі», — раслумчавы дырэктар цэнтра «Світанак». Спецялісты праінструктаваць аздараўленчыя установы, а ўсёўмовы не толькі для лячэння і аздараўлення, але і для арганізацыі навучальна-выхаваўчага працэзу, сацыяльна-психалагічнай рэабілітацыі і вольнага часу дзяцей.

«Жылыя блокі прадугледжаны рознай канфігурацыяй, што дае магчымасць больш гнучкага размяшчэння адпачывальнікаў: дзяцей, падлелкі, сем'і з дзецімі, фізічнай аслабленасцю, а ў тым ліку інвалідаў-даукаўчынкі з супрадаўжальникамі», — раслумчавы дырэктар цэнтра «Світанак». Спецялісты праінструктаваць аздараўленчыя установы, а ўсёўмовы не толькі для лячэння і аздараўлення, але і для арганізацыі навучальна-выхаваўчага працэзу, сацыяльна-психалагічнай рэабілітацыі і вольнага часу дзяцей.

«Жылыя блокі прадугледжаны рознай канфігурацыяй, што дае магчымасць больш гнучкага размяшчэння адпачывальнікаў: дзяцей, падлелкі, сем'і з дзецімі, фізічнай аслабленасцю, а ў тым ліку інвалідаў-даукаўчынкі з супрадаўжальникамі», — раслумчавы дырэктар цэнтра «Світанак». Спецялісты праінструктаваць аздараўленчыя установы, а ўсёўмовы не толькі для лячэння і аздараўлення, але і для арганізацыі н

ТАЛЕНТІ МАЙСТЭРСТВА – НАША МАРКА

АТРЫМАННЕ АДУКАЦЫІ

(2024/2025 навучальны год)

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

— Мы – адна з наймногіх краін былога Савецкага Саюза, якая захавала прафесійна-тэхнічную адукацыю. Гэта наша перавага, таму што да нас едуць вучыцца, утым ліку і з постсавецкіх краін. Можа, ёсьць неабходнасць гэту кампетэнцыю маштабаваць у рамках экспарту адукацыйных паслуг?

— Тут ёсьць асаблівасць узроўняй адукацыі. Калі ВНУ – гэта маладыя людзі пасля 11-х класаў, ужо больш самастойныя, яны спакойна едуть з іншых краін сюды на вучыцца, то асноўныя наші абитурыенты пасля 9-х класаў – гэта 15-гадовыя. Нямногія бацькі гатоўы адпусцціць ў іншую краіну вучыцца, асабліва дзячучыкам, асабліва з азіяцкіх краін. Калі туркмены, узбекі і кітайцы едуть вучыцца ў ВНУ, то ім ужо 17-18 гадоў. У нашым выпадку маштабаваць волыт Беларусі па развіціі сістэмы прафесійнай адукацыі (што і робіць РІПА як базавая арганізацыя краін СНД) можна па падрыхтоўцы, перападрыхтоўцы, павышэнні кваліфікацыі на узроўні педагогаў, майстроў, кіраўнікоў кампетэнцыі ў складзе экспарту адукацыйных паслуг – у навучанні

Пад змест адукацыі выдаём падручнікі, далей – ствараючы цэнтры кампетэнцый, якія забяспечваюць прац інштытуты самімі перадавымі абсталяваннем. Мы вызначаем, чым даасціць якую плаціцку, выхадзячы з профілю падрыхтоўкі, і плануем сеткаў відкрытыстадаў гэтым рэсурсам профільнім каледжамі ў рэгіёне. Не в усіх ёсьць сучаснае абсталяванне, але траба, каб яно працавала на ўсе профільнія установы.

Яшчэ адзін кампанент – павышэнне кваліфікацыі і перападрыхтоўкі ўскладненай падрыхтоўкі каледжам. Мы замкнулы кала на навукі да кваліфікаціі педагогаў. Такі цэласны падыход ёсьць толькі ў беларусі. Тому предстаўнікі краін СНД, прыезджаючы сюды, перш за ёсць, вычуваючы, як у комплексе развіваючы сістemu, улічаючы ўсё яе складнікі, каб змест, адукацыйнае асяроддзе – падрыхтоўцы запатрабаваных на рынку працы кадраў з высокім узроўнем кваліфікацыі. Тому экспарт адукацыйных паслуг – у навучанні

педагогаў, майстроў, дырэктараў, як выбудоўваць сістemu і яе развіваць.

ПАДЗЕЛ НА ЖАНОЧЫЯ И МУЖЧЫНСКІЯ ПРАФЕСІІ СЫШОУ У НЯБЫТ?

— Калі на ўзроўні вышэйшай адукацыі судадносіны дзячучат-хлопцаў плюс-мінус аднолькавыя, то на ўзроўні прафесійна-тэхнічнай – гендерныя судадносіны іншыя: хлопцы пераважаюць (66%). Адлаведна, гэта накладвае адбітак і на спецыяльнасці, якія працану-юць у адукацыйным цыкле, ці не так? Або сёння няма ген-дарнага абмежавання, гэта значыць пайсці вучыцца на бу-даўніка можа і дзячучына, а на цырульніка – хлопец?

На спецыяльнасцях ПТА не так даёно навучалася 67,4 % юнакоў і 32,6 % дзячучат. А па сэрдняй спецыяльнай і вышэйшай – лічбы прыкладна супастаўныя. Гэта значыць 47 % хлопцаў і 52 % дзячучат. Чаму на ПТА болыць юнакоў? Па-першае, таму што гэта рабочая прафесія, час-

ця за ўсё звязана з цяжкай фізічнай працай. І тут гендарны падзел зразумелы. Усё ж такі ў жаночыні ёсьць важная місія – нараджэнне здаровых дзяцей, якія будуть далей развіваць нашу краіну. Таму ў ПТА працаноў для дзячучат не так шмат. Як правіла, гэтыя спецыяльнасці звязаныя с шаўгай вытворчасцю, кухарскай і кандытарской справамі, цырульніцкім майстэрствам.

Але мы бачым, што дзячучаты пачынаюць паступаць не на прафэшнічныя, а на ўзровень сэрдняй спецыяльнай адукацыі. Напрыклад, спецыяльнасць з кваліфікацыяй «аўтамеханік» (абслугоўванне і рамонт электрамабіляў).

Iх няшмат, але ў групе ўжо 2-3 дзячучыні з'яўляючыся. Мы

— Так, гэта новы кірунак, якога перш не было. Быў раней цырульнік мужчынскі і жаночы. Потым зявіліся ўніверсальныя. Узніклі барберы. Раней цырульнік выконваў стрыжку, галіў бараду і вусы, стрыг бровы, а чляпер ёсць бравіст і барбер.

— Калі на рынку ўзник попыт, якія можа з'яўвіца адукацыйной прапановай?

— У гэтым выпадку названыя прафесіі не з'яўляюцца асобнай спецыяльнасцю. Яны частка рабочай прафесіі, якіх можа быць дзве-тры ўнутры адной спецыяльнасці, таму што яны сумежныя. Ёсць рынок працы са сваімі кваліфікацыямі – гэта як раз барбер, бравіст; фларыстыкі мы не так даўно начали рыхтаваць; барыста (якога не было). А калі бярэм кваліфікацыі адукацыі, то барыста будзе ў спецыяльнасці, звязанай з кухарскай справай, і ён разам з прыгатавленнем страві будзе ўмэць варыць каву. А працаўца зможа і кухарам, і барыста. Гэта значыць тэндэнцыі на рынку працы мы адсочаем і сумеся амбрыюеам. Вельмі важная ролі ў гэтым сектаральных саветаў. Дарэчы, РІПА з Міністэрствам па ўзроўні практывізіў нацыянальнай стратэгіі развіцця квалі-

каці і ёсць запуск. Сёння мы рады, што ў нас адбыліся фарміраванне і дзеянісць 21 савета.

НАСТРОЙ НА ВУЧОБУ

— Якую колькасць навучэнцаў плаўніча прыняць сёлета? І як не прапусціць тэрміны падачы дакументаў?

— На ПТА прыёмная кампанія пачалася з 15 чэрвеня. Як правіла, яна доўжыцца да канца жніўні. Ва управлінні адукацыі ёсьць права падаўжыць гэты тэрмін на выпадку, калі існуе недабор нейкай колькасці; павільонів колькасць месецу па прыёме на рабочыя прафесіі ў падраздзяленіі, калі яны на рынке працы запатрабаваны. Напрыклад, будаўнікі, аграры і гэтак далей.

На ўзровні ССА прыёмная кампанія стартуе з 18 ліпеня. Таму што ўспеўніцаў з'яўляюцца ўзроўняй ССА і ПТА істотна павялічаны мэтавы на борабітніцтве. Так, на ўзроўні сэрдняй спецыяльнай адукацыі выдзелена 6,9 тысічы месецу – на тысічу больш, чым у 2024-м. На спецыяльнасці ўзроўню прафілакаджыўнай адукацыі выдзелена 5,5 тысічы прафілакаджыўнай адукацыі, якія ўспеўніцаў з'яўляюцца ўзроўнімі паступаннямі.

Што датычыцца колькасціх даных па прыёме, яны супастаўныя з мінультым годам, калі ўзялі ўдзел на двух узроўнях. Але трапа адзінчы, што на сэрдній спецыяльнасці, звязанай і з інфармацыйнай бяспекай, стварэнні колькасць месецу павялічылася на сувязі з незначнымі ростамі практывізіўнай колькасці.

Самая працяглай прыёмнай кампанія – на спецыяльнасці прафілакаджыўнай адукацыі. Прывід дакументаў на установы, дзе вядзецца падрыхтоўка на ўзроўні ПТА, пачаўся 15 чэрвеня (гэта значыць раней, чым на ўзроўні ПТА, размеркавана паміж спецыяльнасцімі інжынернай, апрацоўчай і будаўнічай галінамі).

На спецыяльнасці ўзроўню сярэдняй спецыяльнай адукацыі прывід дакументаў на установы, дзе вядзецца падрыхтоўка на ўзроўні ПТА, пачаўся 15 чэрвеня (гэта значыць раней, чым на ўзроўні ПТА, размеркавана паміж спецыяльнасцімі інжынернай, апрацоўчай і будаўнічай галінамі).

Для дзячучыні традыцыйна высоцкія праходныя балы на спецыяльнасці фінансава-еканамічнага профілю і цырульніцкага майстэрства. Якія яшчэ ёсць кірункі? Мабыць, асноўныя, якія ахопляюць наша жыццё.

Маргарыта ЗАРОЎКІНА.

ТОП-5 МАЛАДЗЁЖНЫХ СФЕР ДЗЕЙНАСЦІ

(доля моладзі ва ўзросце 15–30 гадоў у агульнай колькасці працаўнікоў 15–74 гадоў адпаведнай сферы)

фіксуем, што ў машынабудаўнічым комплексе яны ёсьць на такіх спецыяльнасцях, як «Мехатроніка», «Наладчыкі станкоў з ЛПК», «Аўтаматызацыя вытворчых працэсаў». Там, дзе чистая вытворчасць і, па сутнасці, тое ж праграмаванне, але праграмаванне не мабільны дадатковы, а складанне кіруючай праграмы пры загрузцы ў станок, які ажыццяўляе выраб даталія. Пры гэтым ўсё чыста: пульт кіравання, праграма, станок.

У той жа час бачым, што хлопцы з'яўляюцца сярод цырульнікаў і кухараў, дызайнероў на швейнай вытворчасці і на конкурсах здаймаюць вытворчы атэлье, якія зробілі ўсё ўнікальнае з пакаленіем. Абодвухімі з'яўляюцца ўзроўні практывізіўнай адукацыі, якія ўспеўніцаў з'яўляюцца ўзроўнімі паступаннямі.

Па другому – яны ламаюць гэтыя стэрээтыпы, таму што праца змянілася, і шэраг прафесій, якія раней былі бруднымі і непапулярнымі, становяцца высокатэкнолагічнымі, як у машынабудаванні, напрыклад, Абодвухімі з'яўляюцца ўзроўні практывізіўнай адукацыі, якія ўспеўніцаў з'яўляюцца ўзроўнімі паступаннямі.

— Хлопцы – майстры па манікюру – у адукацыйным працэсе ўжо реальнасць?

— Да. Гэта стэрээтып, якія ўспеўніцаў з'яўляюцца ўзроўнімі паступаннямі.

НАША ДАВЕДКА

У сёлетнюю ўступную кампанію на ўзровні ССА запланаваны прывід на 38,6 тысічы месецу, з якіх 29,7 тысічы – за кошт сродкаў бюджету і 8,9 тысічы – па платнай аснове. Асноўная колькасць бюджетных месецу, этак жа, як і на ўзроўні ПТА, размеркавана паміж спецыяльнасцямі інжынернай, апрацоўчай і будаўнічай галін.

На ўзровні ПТА запланаваны прывід 28 тысіч навучэнцаў.

Сёлета на спецыяльнасцях узроўняй ССА і ПТА істотна павялічаны мэтавы на борабітніцтве. Так, на ўзроўні сэрдняй спецыяльнай адукацыі выдзелена 6,9 тысічы месецу – на тысічу больш, чым у 2024-м. На спецыяльнасці ўзроўню прафілакаджыўнай адукацыі выдзелена 5,5 тысічы месецу.

Самая працяглай прыёмнай кампанія – на спецыяльнасці прафілакаджыўнай адукацыі. Прывід дакументаў на установы, дзе вядзецца падрыхтоўка на ўзроўні ПТА, пачаўся 15 чэрвеня (гэта значыць раней, чым на ўзроўні ПТА, размеркавана паміж спецыяльнасцімі інжынернай, апрацоўчай і будаўнічай галінамі).

На спецыяльнасці ўзроўню сярэдняй спецыяльнай адукацыі прывід дакumentaў на установы, дзе вядзецца падрыхтоўка на ўзроўні ПТА, пачаўся 18 ліпеня.

Абодвухімі з'яўляюцца ўзроўні практывізіўнай адукацыі, якія з'яўляюцца ўзроўнімі паступаннямі.

Для дзячучыні традыцыйна высоцкія праходныя балы на спецыяльнасці фінансава-еканамічнага профілю і цырульніцкага майстэрства. Якія яшчэ ёсць кірункі? Мабыць, асноўныя, якія ахопляюць наша жыццё.

Мар

«ПІСЬМЫ ШЧАСЦЯ», ДЫ НЕ ТЫЯ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У паведамленні таксама сцвярджаецца, што парушэнне зафіксавана нейкім «мультырадаром». Аднак таго тэхнічнага сродку ў реальнасці не існуе, папярэджаючы пра-ваходнікі. Зламынікі имітуюць афіцынныя фармуліроўкі, каб выклікаць давер і прымусіць ахвяр аплатаць «штраф». Караваць, усе ліпавае, акрамя реальных ваших грошай, якія вы аддаце ашуканам, калі пералічыце іх на указаны рахунак.

Як адзначылі ў МУС, сапраўдныя паведамленні пра парушэнне правіла дарожнага руху, зафіксаваны камерамі, прыходзяць выключна пры дапамозе SMS або ў папяровым паведамленні: **месенджары для тых мэт не выкарыстоўваюцца**. SMS-паведамленні на

нумар тэлефона прыходзяць толькі тым грамадзянам, даныя якіх уведзены ў інфармацыйную сістому Міністэрства ўнутраных спраў.

Таксама трэба памятаць, што **папярэджение аб неабходнасці выплаты штрафу прыходзіць толькі па пошце заказным пісъмом**. Сам штраф можна аплациць толькі праз сістэму ЕРИП: пасля ўздзення нумара адпаведнай пастановы ў сістэму суму з'яўляецца аўтаматычна – **увод уручную не прадугледжаны**.

Трэба заўсёды ведаць, што месенджарамі для апаявішчнін грамадзян у Беларусі не карыстаюцца не толькі ў Дзяржаўтайнспекцыі, але і ў іншых дзяржаўных структурах – міліцыі, падатковай службе, банках.

Святлана СІЛЬВАНОВІЧ.

Дополнение к проектной декларации ООО «СМУ-87»,

опубликованной в газете «Звязда» 11.02.2025 г.

по объекту «Возведение жилой застройки по ул. Мицкіўская в м-не Лебяжій г. Минск»

Для прылечненія дольшыков к строіцельству па даговорах созданія обектаў долевага строіцельства для грахдан, не состоячых на учete нуждаючыхся ў улучшэні жыліщных услоўіў, ў жылом доме № 1 по г/п с прыстроенным двухэтажным гаражам-стоянкай предлагается:

10 (десяць) однокамнатных квартир плошчой з 35 да 50 кв. м включительно, стоимостью 1 кв. метра от 560 да 635 белорусских рублей.

На предпрыемствіе даступае система регулювання стомінты, зависімая па плошчы, этажа і услоўі оплаты строіцельства обекта.

Оплата прыходзіць у белорускіх рублях. Указаныя цены даступаюць да момента опубліковання новай проектнай декларации, дополненія или измененія к ней и пры условіі наличнага кварцір, предложеных для заключенія по даговорам созданія обектаў долевага строіцельства.

Условия оплаты квартиры – попанская оплата цэнза договора ў течэнні 3-7 календарных дніў от даты, следуючай за днём регистраціі договора долевага строіцельства ў Камітете строіцельства і інвестыцій Міністэрства.

Ознакоміться с планіровкамі кварцір можно по предварытальнай записі ў офісе продаж «Гранд Кристал» по адресу: г. Минск, пр-т Дзержынскага, д. 19, пом. 1567, тел. 375 (44) 711-33-00.

Прыем заявленій на заключеніе даговораў созданія обектаў долевага строіцельства буде осуществляться з 09.09.2025 г. па порядку жывой очереді ў офісе продаж «Гранд Кристал» по адресу: г. Минск, пр-т Дзержынскага, д. 19, пом. 1567.

УНП 19367266

«ПРИОРБАНК» Открытое акционерное общество

Консолидированная финансовая отчетность по МСФО за 2024 год

Консолидированный отчет о финансовом положении на 31 декабря 2024 года

(в тысячах белорусских рублей)

	Прим.	2024 год	2023 год
Активы			
Денежные средства и их эквиваленты	6	5 103 381	5 387 071
Средства в кредитных организациях	7	193 191	166 557
Кредиты клиентам	8	3 026 846	2 461 723
Инвестиционные ценные бумаги	9	664 006	515 238
Инвестиционная недвижимость	10	18 040	19 691
Основные средства и активы в форме права пользования	11	138 834	134 913
Нематериальные активы	12	77 885	62 734
Текущие активы по налогу на прибыль		3 429	307
Отложенные активы по налогу на прибыль	13	3 468	4 432
Прочие активы	15	69 245	53 560
Итого активы		9 298 325	8 806 227
Обязательства			
Средства кредитных организаций	16	219 001	264 126
Средства клиентов	17	6 217 573	6 194 117
Средства международных финансовых организаций		–	39 044
Выпущенные долговые ценные бумаги		–	310
Текущие обязательства по налогу на прибыль		20	13 406
Отложенные обязательства по налогу на прибыль	13	38 562	42 015
Оценочные обязательства	14, 19	49 766	45 174
Прочие обязательства	15	382 116	308 896
Итого обязательства		6 907 038	6 907 388
Капитал			
Уставный капитал		341 828	341 828
Дополнительный капитал		193	193
Фонд пересчета иностранных валют		–	–
Нераспределенная прибыль		2 058 756	1 539 788
Фонд переоценки чистого обязательства пенсионного плана		(46 467)	(16 381)
Фонд переоценки инвестиционных ценных бумаг		151	255
Итого капитал, приходящийся на акционеров Банка		2 354 461	1 865 683
Неконтролирующие доли участия		36 826	33 156
Итого капитал		2 391 287	1 898 839
Итого капитал и обязательства		9 298 325	8 806 227

Консолидированный отчет о прибылях и убытках за год, закончившийся 31 декабря 2024 года

(в тысячах белорусских рублей)

	Прим.	2024 год	2023 год
Процентные доходы, рассчитанные с использованием эффективной процентной ставки		408 800	277 513
Прочие процентные доходы		37 027	31 696
Процентные расходы		(22 336)	(21 295)
Чистые процентные доходы	20	423 491	287 914
Восстановление/(расходы) по кредитным убыткам	14	(2 703)	20 732
Чистый процентный доход после расходов по кредитным убыткам		420 788	308 646
Комиссионные доходы	21	511 109	460 046
Комиссионные расходы	21	(245 682)	(203 335)
Чистые доходы по операциям с торговыми ценностями бумагами		–	125
Чистые расходы в результате прекращения признания финансовых активов, оцениваемых по амортизированной стоимости	9	–	(22 759)
Чистые расходы в результате прекращения признания финансовых активов, оцениваемых по справедливой стоимости через прочий совокупный доход	9	–	(19 879)
Чистые доходы/(расходы) по операциям с иностранной валютой:			
- торговые операции		313 155	318 957
- переоценка валютных статей		(12 302)	(60 948)
Прочие доходы	22	25 481	18 168
Непроцентные доходы		591 761	490 375
Расходы на персонал	23	(153 430)	(131 057)
Амортизация и обесценение	10, 11, 12	(38 822)	(34 999)
Прочие операционные расходы	23	(110 565)	(85 639)
Прочие расходы от создания оценочных обязательств	14	(13)	(43 451)
Непроцентные расходы		(302 830)	(295 146)
Прибыль по расходам на прибыль		709 719	503 875
Прибыль за год	13	(187 198)	(130 681)
Приходящаяся на:			
- акционеров Банка		518 851	367 362
- неконтролирующие доли участия		522 521	373 194

Консолидированный отчет о совокупном доходе за год, закончившийся 31 декабря 2024 года

(в тысячах белорусских рублей)

	Прим.	2024 год	2023 год
Прибыль за год		522 521	373 194
Прочий совокупный доход			
Прочий совокупный доход/(расход), подлежащий переклассификации в состав прибыли или убытка в последующих периодах			
Чистая величина изменения справедливой стоимости долговых инструментов, оцениваемых по справедливой стоимости через прочий совокупный доход	18	–	4 214
Налог на прибыль, относящийся к компонентам прочего совокупного дохода	13	–	(1 053)
Чистый прочий совокупный расход, подлежащий переклассификации в состав прибыли или убытка в последующих периодах			3 161
Прочий совокупный доход/(расход) за год, за вычетом налогов		(30 070)	(7 301)
Прочий совокупный доход/(расход) за год, приходящийся на:			
- акционеров Банка		492 451	369 054
- неконтролирующие доли участия		492 451	369 054

Консолидированный отчет об изменении в капитале за год, закончившийся 31 декабря 2024 года

(в тысячах белорусских рублей)

Приходится на акционеров Банка								
Устав- ный капитал	Допол- нитель- ный капитал	Фонд пере- счета иностр- анных валют						

ПАМЯЦЬ

«НАШ АБАВЯЗАК – ВЯРТАЦЬ ЗАГІНУЛЫМ ІМЁНЫ...»

Як пошукаўкі Магілёўскай вобласці аднаўляюць гісторычную праўду

Беларусы нясуць асаблівую адказнасць за захаванне памяці аб Вялікай Айчыннай вайне. Наша краіна як нікакая іншая пацярпела ад нацызму. І маштабы гэтай трагедыі яшчэ цалкам не вывучаныя. Над гэтым сэнням працуе і Генеральная прокуратара, і пошукаўкі. Шмат чаго для захавання памяці робіць Магілёўскі абласны гісторыка-патрыятычны пошукаўскі клуб «Вікру». За 30 гадоў існавання яго байцамі ўзятыя і перапахаваныя астанкі 1737 салдат і камандзіраў, па медальёнах і асафістых рэчах устаноўлены імёны 156 з іх, паводле архіўных звестак – больш за 27,5 тысячи прозвішчаў...

ПА СЛЯДАХ ГЕРОЯЎ

Сёлетні 31-ы пошукаўскі сезон клуба «Вікру» паčаўся з уделам 52-га асноўнага специялізаванага батальёна Узброеных Сіл з вёскай Цішоўка Магілёўскага раёна, што ў некалькіх кілометрах ад легендарнай Буйніцкага поля. Там з 3 па 26 ліпеня 1941-га трымалі абарону 388-ы стралковы полк на чале з палкоўніком Сямёном Күцепавым і 340-ы артополк пад камандаваннем палкоўніка Івана Мазалава. У 2020 годзе вікру́ці ўпершыню пасля заканчэння вайны арганізавалі там «Вахту Памяці». Тады былі паднятыя астанкі 14 герояў, пры якіх знайшли 11 медальёні. Ніводны, на жаль, не адкрыў імя свайго ўладальніка. Крохкі ад часу металітарна рассыпаўся ў руках.

БАРЫСЕНКА. – Сюды мы цяпер будзем вяртацца штогод. Буйніцкае польна нараўне з Брасцкай крэпасцю стала сімвалам мужнасці для нашай Айчыны. У абароне Магілёва і яго нахаволкі ўдзельнічала каля 60-65 тысяч чалавек, а імёнуў вядома крыху больш за 6 тысяч. Наш доўг – вяртацца ім імёны.

АХВЯРАМ НАЦЫЗМУ ПРЫСВЯЧАЕЦЦА

Клуб «Вікру» шчыльна працуе і з прокуратурай вобласці па установленні фактаў генацыду. Некалькі тыдняў тому на ўскрайку Казіміраўскага лесу па вуліцы Раучакова ў Магілёве быў афіцыйна адкрыты помнік. Гэта памяць пра тых мірных грамадзян, якія былі зішчаны бязлітаснымі гітлеравцамі.

ІХ ІМЁНЫ НЕВЯДОМЫЯ, ІХ ПОДЗВІГ НЕЎМІРУЧЫ

На чавускай зямлі праліта шмат крыві савецкіх байцоў. Усяго ў баях за Чавускі раён аддалі жыцці 18 тысяч 600 байцоў і камандзіраў Чырвонай арміі. Астанкі загінулых знаходзяцца ў 122 воінскіх пахаваннях.

На мінулым тыдні ў Чавускім раёне з ушанаваннямі перапахавалі астанкі пяці чырвонаармейцаў, якія былі знайдзены сёлетам падчас Вахты Памяці на месцах кровапралітых баёў 41-і і 43-44 гадоў на Проні. На жаль,

калі палез на слуп, каб злучыць праўды. Немцы расстралілі яго з аўтамата. Праз некаторы час жыхары тайком прыкладлі яго на месцы. Дзякуючы жанчыне, мы знайшли гэтага байца. Ён лежаў на глыбіні пайметра, зацінушы ў адной руці кавалак дроту і пасатыжы. Яшчэ адны пасатыжы мы знайшли ў яго кішэні. Другі сувязіст выжыў. Ён быў паранены і склаваўся. Ещы меркаванне, што хлопцы былі місціві. Вельмі спадзяўмось, што нехта падкажа нам іх імёны. Вядома, што маці загінулага жыла ў вёсцы Балацца Чавускага раёна. Сёння гэта вёска ўхаходзіць у склад Чавус. Па словах Еўдакія Лукашовай, жанчына пасля вайны нават прыезджала ў Салімкі на месца гібелі сына.

ЛЕГЕНДАРНАЯ БРЫГАДА

Вельмі мала захавалася інфармацыя па 214-й паветрана-дэсантнай брыгадзе, якая ў пачатку вайны дысліцаравалася, вяля баявых дзеянняў і страціла ў акуржэнні асноўную частку асабовага складу ў Асіповіцкім раёне. Яна была сфарміравана ў Мар'інай Горцы і з нея началася стварэнне 4-га паветрана-дэсантнага корпуса, які гераічна абараніў Магілёўшчыну ў ліпені 1941-га. У пачатку 2000-х жыхары вёскі Брыціяўцы Асіповіцкага раёна знайшли ў быльм калодзежы скапаныя ў 1941 годзе документы 214-й брыгады. Яны былі передадзены ў школьні музеі аграгарадка Дараганава, а пазней частка з іх – у магілёўскую пошукаўскую клуба «Вікру» і сучасную брыгаду спецыяльнага прызначэння ў Мар'інай Горцы. Для пошукаўкі гэтая інфармацыя стала падказкай, бо там былі канкрэтныя імёны. Сёлетні пошуки на месцы баёў, на жаль, аказаліся малавыніковыя.

За два дні знайшли шэсць байцоў, чацвяры з якіх ляглі Чучча, – відладніе Мікалай Барысенка. – Відаочна, гэта воіны 214-й паветрана-дэсантнай брыгады. Рэчай, з дапамогай якіх можна было бы установіць імёны, пры іх не знайшли. Хлопцаў, хутчай за ёсё, пахаваюць у брацкай магіле ў пасёлку Татарка, дзе ляжаць байцы гэтага воінскага падраздзялення.

ДАПАМАГЛА ЎЗНАГАРОДА

І ўсё ж сёлетні пошукувы сезон можна лічыць удалым. Падчас работы ў Кіраўскім раёне ў кілеметры ад вёскі Парэчча вікру́ці атрымалі шчодрую узнагароду: побач з астанкамі байца знайшлі баявы медаль «За адвагу». Як атрымалася даведацца, узнагарода належала чырвонаармейцу Сяргею Міхайлавічу Агібекяну, урадчэнцу Сіясінскага раёна Армянскай ССР. Куламётчык 1320-га стралковага палка 413-й стралковай дывізіі атрымаў яе 22 чэрвеня 1944 года, а 28 ліпеня гэтае ж года герайчна загінуў у баі.

– З дапамогай армянскай дыяспary ў Мінску адшукалі сына і пляменніка героя, – падзяліўся навінай Мікалай Барысенка. – Цяпер вядуцца перамовы аб перадачы іх узнагароды і запрашэнні іх на перапахаванне ў Кіраўскім раёне.

ЗАЗІРНУЦЬ У ТВАР НАЦЫЗМУ

Як любіць казаць Мікалай Барысенка, нельга глядзець на пошуки толькі праз лязоў рыдлёнкі. Маўлай, гэта вельмі вузка. Траба яшчэ расказваць моладзі пра вайну і паказваць яе на месцы баёў пра раскопы ў зямлі. Так гэта робіць сёлетнія магілёўская прокуратура, якая водзіць жыхароў Магілёва цэлымі калектывамі на экспкурсіі да раскапаных ям у Казімірскіх лесах: туды, дзе ляжаць астанкі мірных грамадзян, зішчаных гітлероўцамі. Пі скучнайшых шкілетах можна зразумець, што людзей атруцілі душагубы, па адварваних частках ног, рук – што іх закідалі гранатамі, па дзірках у чарапах – што іх расстрэльвалі. Ад убачанага – мароз па скуры. З гэтых ям глядзіць супрацьныя твары нацызму – жахлы і крывавыя.

– На працягу некалькіх гадоў мы праводзімімі сярод навучэнцаў конкурс «Навучычы помніць», – расказвае метадыст Магілёўскага абласнога цэнтра творчасці, начальнік штаба гісторыка-патрыятычнага клуба «Вікру» Святлана БАРЫСЕНКА. – Траба не праста зрабіць даклад з інтарнэту, а правесці сапраўдную даследчую работу – распытаць сваіх родных пра сваякоў, якія ваявали, даведацца пра воінскіх пахаванняў пасёлка, раёна, горада, знайсці інфармацыю пра героя на абеліску. Мы рэгулярна сустракаемся з моладзёжнымі калектывамі, выязджаем у школы і іншыя навучальныя ўстановы з перасоўчымі выставамі. Возім дзяцей у свае экспедыцыі, расказываем на месцах раскопак, што там адбылася, і бачым, як моцна гэта ўздзейнічае. Значыць, наша місія выканана. Можна не сумнівацца, што такія дзяўчата і юнакі ніколі не забудзуть гісторычную праўду.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

...у суседзяў

С.-Пецярбург

+28..+31°C

Фота Алены ДАУЖАНОК

10 ЛІПЕНЯ

Даты Падзеі Людзі

1910 год – нарадзіўся Сяргей Паўлавіч Астравумай (Маскоўская вобл., Расія), акцёр, рэжысёр, заслужаны дзеяч культуры Беларусь (1959). Працаўваў у Гомельскім і Магілёўскім абласных драматычных тэатрах. У 1949–1958 гадах – рэжысёр драматычнага калектыву Гомельскага Палаца культуры чыгунчынікай. У 1958–1974-м працаўваў на Гомельскай абласной студыі тэлебачання (да 1970 года – галоўным рэжысёрам).

1980 год – у Мінску заснаваны Літаратурны музей Петруса Броўкі. Размішацца ў былой кватэры народнага пээта Беларусі, дзе ён жыў і працаўваў у 1951–1980 гадах. Першая экспазіцыя была створана ў 1984 годзе. У 2007-м адкрыта новая экспазіцыя пад назвай «Жыццё і творчы шлях Пяtra Усцінавіча Броўкі».

2000 год – у Мінску на месцы, дзе ў сакавіку 1942 года было расстрэланыя 5 тыс. чалавек, у памяць ахвяр Халакосту адкрыты мемарыял «Іма» (вул. Мельнікайтэ). Аўтар праекта – архітэктар Леанід Левін.

1765 год – нарадзіўся Пётр Іванавіч Баграціон (1765–1812), князь, рускі генерал ад інфантэріі, герой Айчыннай вайны 1812 года. Удзельнік італьянскага і швейцарскага паходаў Аляксандра Суворава, войнаў Раці і Францыі, Швецыі і Турцыі. У Айчынную вайну камандаваў 2-й арміяй і быў смяротна паранены ў Барадзінскай бітве.

1905 год – нарадзіўся Леў Абрамавіч Касіль (1905–1970), расійскі пісьменнік. Адзін з зачынальнікаў савецкай дзіцячай літаратуры, член-карэспандэнт АПН СССР (1965). Сярод твораў – апавесі «Кандут і Швабранія», «Вуліца маладзёжныя сыны», раман «Варарат Рэспублікі» і інш., лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР (1951).

1925 год – пастановай Прэзідyума ЦВК і Саўнarka-ма СССР створана ТАСС – Тэлеграфнае агенцтва Савецкага Саюза.

1945 год – з берліна на радзіму адправіўся першы цягнік з дэмабілізаванымі воінамі Чырвонай Арміі, удзельнікамі штурму Берліна.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНИК: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЕГІСТРАЦЫЙНЫ ПАСВЕДЧАННЕ НУМРА 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕННЕ МІНІСТРАСТВА ІНФРАМОСТЫ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар АНУФРЫЕВА Вольга Аляксандраўна.

Выдаваецца — Гарадзіцкая-выдавеццкая установа «Выдавецкі дом «Звязда».

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмельніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ У МІНСКУ: прыёмны — 311 17 44, пасыпка — 311 17 44, маркетынг — 263 66 73, бухгалтары — 311 17 16.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

для зваротаў: zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ тэл./факс: 311 17 27, РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць іх.

Іх мэркаванні не засыдаюцца з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя на сваіх меркаваннях дзяліцца і пішуць аўтарамі.